

begge Betænkninger paa eengang vare blevne afgivne, og altsaa vare i selve Thingets Bærge. Jeg tør imidlertid haabe, at Forholdet nu har forandret sig noget, og at endeel af de Medlemmer, der før hørte til Majoriteten, om de end ikke directe have kunnet træde det af Minoriteten fremsatte Lovforslag, dog her i Salen nu ville understøtte os, hvorved Sagen da vil faae et andet Udseende, og hvad der før var Minoritet, nu vil gaae over til at blive Majoritet. En anden mindre heldig Omstændighed for Minoriteten har været den, at der er hengaaet en meget kort Tid, siden Ændringsforslagene til Udvalgets Betænkning ere blevne meddeelte; de bleve foresundne paa vore Pladser igaar ved Mødets Aabning, og de Herrer ville erindre, at Mødet igaar trak sig temmelig langt ud, saaledes at der kun blev aabnet Udvalget en meget kort Tid til at discutere om, hvorvidt de indkomne Ændringsforslag kunde bevæge Udvalget til at gjøre Forandringer i sit Forslag, enten deelsviis eller ved at frafalde noget af sine Forslag og træde over til de gjorte Ændringsforslag. Man maatte derfor beslutte sig til ikke at gjøre nogen Forandring i den allerede indgivne Betænkning, men først, efterat Sagen var discuteret ved 2den Behandling, nærmere overveie, om der kunde være Anledning til ved 3die Behandling at forandre nogen af de allerede udtalte Ansættelser. Disse foreløbige Bemærkninger har jeg villet tillade mig at komme frem med, for at vise, hvorledes Minoritetens Stilling er og har været til den hele Sag. Jeg skal naturligviis ikke indlade mig paa at imødegaae noget af de stillede Ændringsforslag, førend jeg har hørt den høitærede Justitsministers Udtalelser om det hele forelagte Lovforslag saavel som den Motivering, som de ærede Stillerere af Ændringsforslagene maatte fremkomme med under Sagens Discussion.

Ryholm: Det ærede Thing vil see, at fire Medlemmer af Landstinget have i Forening med mig stillet adskillige Forslag til Lovforslaget, som det for Diebliffet foreligger til Behandling. Jeg skal tillade mig med saa Ord at søge at motivere disse forskellige Forslag. Det paa Afstemningslisten under Nr. 3 staaende Afstemningspunkt have vi fundet os

foranledigede til at komme frem med, fordi vi troede, at der i § 1 i Forslaget, som det foreligger, er noget mindre Tydeligt, da der ikke udtrykkeligt er skjelnet mellem Kjøbesummen og den aarlige Afgift, som i Fremtiden skulde hvile paa Bøndergodset, naar dette afhandles til Arvesæfte. Dette er Grunden, som har foranlediget os til at stille dette Forslag, og vi have tillige troet, at hvor der i Forslaget staaer „Minimum“, burde der staae „Gjennemsnitsminimum“. Jeg er rigtignok bleven gjort opmærksom paa, at, naar der, som vi have foreslaaet, kommer til at staae „Gjennemsnitsminimum for det samlede Hartkorn“, kunde det maaskee lede til at troe, at der ikke — saaledes som Udvalget har tænkt sig — skulde være et Minimum for hver enkelt Afdeling af det samlede Gods; men, forsaavidt det skulde være en Indvending mod vort Forslag, da kunde det jo let blive rettet til 3die Behandling, saa at der kom til at staae „Gjennemsnitsminimum for hver enkelt Afdeling af det samlede Hartkorn“. Forslaget under Nr. 5, som gaaer ud paa, at der skal indføres en ny Paragraph, hvorefter der skal tilfalde Besidderne af disse Lehn og Fideicommisser 10 pCt. og, forsaavidt Kjøbesummen overstiger det af Justitsministeren fastsatte Minimum, andre 5 pCt., have vi fundet os foranledigede til at stille, fordi vi ansee det for at være nødvendigt at bestemme noget Saadant, naar man vil fremme Selveiendom og Arvesæfte paa de ommeldte Godser. Saaledes som Lovforslaget foreligger, er det vel sandt, at man har givet dem, der ønske det, Udgang til at erholde Procenter, idet de gjenem § 5 kunne erholde dem ad Bevillingsveien; men det har stillet sig for mig som noget overordentlig odieust, naar man giver en Lov, der giver dem Udgang til at sælge, da tillige at sige, at de, som ville have Procenter, kunne faae dem ad Bevillingsveien. Vi have derfor troet, at det var meget rigtigere, at selve Loven indeholdt en Bestemmelse om, at for enhver Lehn eller Fideicommissbesidder, som vil sælge, staaer Udgangen aaben til at erholde Procenter; det er naturligviis ifølge vort Forslag kun en Udgang, som skal staae ham aaben, og han behøver altsaa ikke at benytte den, naar han ikke vil. Vi have sat disse Pro-